20/06/2021

Πεντηκοστή: Η γενέθλιος ημέρα της Εκκλησίας

/ Γνώμες

Του Αρχιμανδρίτη Διονύσιου Χατζηαντωνίου

Η «τελευταία» μεγάλη εορτή της Πεντηκοστής έχει επικρατήσει να αποκαλείται και γενέθλιος ημέρα της Εκκλησίας. Τι είναι όμως Εκκλησία, η οποία γεννήθηκε σαν σήμερα, 50 ημέρες μετά από την Ανάσταση του Θεανθρώπου; Σύμφωνα με την ορθόδοξη Δογματική, «η Εκκλησία είναι ο τόπος και ο τρόπος της λυτρωτικής παρουσίας του αναστάντος Κυρίου εις τον λυτρωμένον κόσμον».

Είναι το Σώμα του Χριστού, ο Χριστός παρατεινόμενος εις τους αιώνας, ο μοναδικός τόπος, όπου ο Τριαδικός Θεός είναι παρών και εξ αιτίας αυτού του γεγονότος, είναι ο μοναδικός τόπος, όπου ένας άνθρωπος μπορεί να σωθεί φθάνοντας στον σκοπό, για τον οποίο δημιουργήθηκε: στο «καθ' ομοίωσιν», να γίνει δηλαδή θεός κατά χάριν. Η Εκκλησία λοιπόν, εμφανίσθηκε αρχικά ως αυτός ο Ιησούς Χριστός, ο οποίος, όπως ο ίδιος αναφέρει συχνά, εστάλη από τον Θεό Πατέρα, για να σώσει τον κόσμο. Ο Χριστός ίδρυσε την Εκκλησία κατά την επίγεια παρουσία του, Τής αποκάλυψε όλη την αλήθεια (Ιω. 1,18˙ 15,15) και Την οργάνωσε

με την εκλογή και εγκατάσταση των δώδεκα Αποστόλων στο έργο της διάδοσης του Ευαγγελίου (Λουκ. 6,13 και Ματθ. 28,19-20), οι οποίοι με την ιδιότητά τους ως «μάρτυρες» της παρουσίας Του (Λουκ. 24,46-49 και Πράξ. 1,8), ήσαν οι μόνοι επιφορτισμένοι να διαδώσουν και να εξασφαλίσουν την συνέχεια του ευαγγελικού μηνύματος. Έτσι, έχουμε το εξής σχήμα:
Ο Θεός Πατήρ αγάπησε τόσο πολύ τον κόσμο, «ώστε τον Υιόν τον μονογενή έδωκεν, ινα πας ο πιστεύων εις αυτόν, μη απόληται αλλ’ έχη ζωήν αιώνιον» (Ιω. 3,16).
Ο Χριστός που αποστέλλεται από τον Πατέρα στον κόσμο (Ιω. 3,16-17˙ 17,3-25), παραδίδει στους Αποστόλους, όσα άκουσε από τον Θεό Πατέρα (Ιω. 15,15). Κατά την Πεντηκοστή αποστέλλει σε αυτούς τον Παράκλητο, το Άγιο Πνεύμα, για να τους οδηγήσει «εις πάσαν την αλήθειαν» (Ιω. 16,13).
Οι Απόστολοι που αποστέλλονται από τον Χριστό στον κόσμο (Ματθ. 28,19-20˙ Ιω. 17,18), την ημέρα της Πεντηκοστής «επλήσθησαν Πνεύματος Αγίου» (Πράξ. 2,4) και κατόπιν παραδίδουν στην Εκκλησία, όσα άκουσαν από τον Χριστό (Α’ Ιω. 1,1-3) και διδάχθηκαν από το Άγιο Πνεύμα (Λουκ. 12,12˙ Ιω. 14,26).
Η Εκκλησία που ιδρύθηκε από τον Χριστό και οργανώθηκε από τους Αποστόλους, παραδίδει στα Μέλη Της την σώζουσα αλήθεια διά του λόγου και των Μυστηρίων Της. Επομένως, η Εκκλησία κατέχει αυτό, το οποίο δέχθηκε από τους Αποστόλους, οι Απόστολοι από τον Χριστό, ο Χριστός από τον Θεό.
Σύμφωνα με τον Άγιο Ειρηναίο επίσκοπο Λυώνος, οι Απόστολοι, αφού έλαβαν κατά την Πεντηκοστή «δύναμιν εξ ύψους» (Λουκ. 24,49), εξήλθαν στις επαρχίες της οικουμένης για να διδάξουν την μεγαλωσύνη του Θεού και να μεταδώσουν το Άγιο Πνεύμα που έλαβαν από τον ίδιο τον Κύριο. Έτσι, εγκαθίδρυσαν την Εκκλησία, η οποία είναι ο μοναδικός τόπος, όπου υπάρχει και επαναπαύεται το Άγιο Πνεύμα. Χωρίς το Άγιο Πνεύμα δεν θα γεννιόταν και δεν θα εξακολουθούσε να υπάρχει η Εκκλησία.

Εντός της Εκκλησίας ο άνθρωπος λαμβάνει «Πνεύμα υιοθεσίας» (Ρωμ. 8,15), τελειούται η σωτηρία του και πραγματώνεται ο αγιασμός, η μεταμόρφωση και η θέωσή του. Η Εκκλησία είναι αναμφισβήτητα ο μόνος χώρος, όπου προσφέρεται η λυτρωτική δύναμη του Χριστού διά του Αγίου Πνεύματος. Κατά τον Άγιο Ειρηναίο, όπου είναι η Εκκλησία, εκεί βρίσκεται και το Πνεύμα του Θεού και όπου είναι το Πνεύμα του Θεού, εκεί βρίσκεται και η Εκκλησία και όλη η χάρις.

Σύμφωνα με τον π. Δημήτριο Στανιλοάε, η θεία Αποκάλυψη πραγματοποιήθηκε από τον Χριστό μέχρι και την Ανάληψη στους ουρανούς. Με την γέννηση της Εκκλησίας κατά την Πεντηκοστή και στη συνέχεια, το Άγιο Πνεύμα μάς γνωρίζει τον Χριστό με όλα όσα έχει να μας προσφέρει. Αυτό λοιπόν, ολοκλήρωσε το λυτρωτικό έργο του Χριστού συγκροτώντας την Εκκλησία κατά την Πεντηκοστή˙

ενέπνευσε την καταγραφή ενός μέρους της Αποκάλυψης, την Καινή Διαθήκη˙φωτίζει τους κατά καιρούς Πατέρες της Εκκλησίας να απαντούν στα παντός είδους ανθρώπινα ερωτήματα˙τελεί τα ζωοποιά Μυστήρια της Εκκλησίας˙ενώνει τον Χριστό με εκείνους που πιστεύουν σ’ Αυτόν τηρώντας τις εντολές Του˙συνεχίζει να διατηρεί την Εκκλησία ως Σώμα Χριστού, να την αναζωογονεί και να την τρέφει με την ενεργή παρουσία Του.

Κατά συνέπεια εμείς οι Χριστιανοί, κανένα πνευματικό έργο δεν μπορούμε να πράξουμε χωρίς το Άγιο Πνεύμα. Ούτε καν να επικαλεσθούμε το όνομα του Θεού, να προσευχηθούμε δηλαδή, χωρίς να υπάρχει ο φωτισμός από το Πανάγιο Πνεύμα, αφού όπως γράφει ο Απόστολος Παύλος, «ουδείς δύναται ειπείν, Κύριος Ιησούς, ει μη εν πνεύματι αγίω» (Α’Κορ. 12,3).

Σκοπός του Χριστιανού είναι η απόκτηση του Αγίου Πνεύματος, έλεγε ο όσιος Σεραφείμ του Σάρωφ. Ο τόπος λοιπόν, όπου υπάρχει ο Παράκλητος, είναι μόνον η Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία του Χριστού, η μοναδική ασφαλής κιβωτός της σωτηρίας μας, γι’ αυτό και ο Χριστιανός οφείλει να είναι, όσο το δυνατόν περισσότερο εγκεντρισμένος σ’ Αυτήν και ενεργό μέλος Της, για να ενωθεί με τον Χριστό και να γίνει ναός του Αγίου Πνεύματος.